

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:
в Австрії:
 на цілий рік . . . 12 р. ав.
 на пів року . . . 6 р. ав.
 на чверть року . . . 3 р. ав.
 на місяць . . . 1 р. ав.
За границею:
 на цілий рік . . . 20 рублів
 або 40 франків
 на пів року . . . 10 рублів
 або 20 франків
 Подвижне число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
 Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперійка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Перша дія чешко-німецької угоди.

(+) З того часу, як зачинено сесію ради державної, звернули тевтонські обструкційники всі свої змаганя на агітацію, котрої головною видівнею є Чехи, хоч она захоплює також инші краї австрійські з німецьким населенєм. Для більшого ефекту переносить ся агітацію і поза державні межі і се викликало недавно вельми рішучу лекцію в Бісмарківських Hamburger Nachrichten на адресу австрійських тевтонів. Агітація не обмежила ся лише до всякого рода віч демонстраційних, але дійшла до того, що провоковано ухвали громадських рад, що відказують ся дальше сповняти поручений круг ділання.

Всему тому надає ся з боку тевтонських агітаторів значіне борби о бит Австрії, хоч величезна більшість населеня в державі зовсім не интересує ся сим спором чешко-німецьким, котрий є лише конвульсійним поривом партії не маючої вже условій бити, а не проявою розпуки покривдженого народу. Єсть се лише дуже зручно аранжована трагі-комедія, в котрій є доволі статистів переконаних, що їх покликано до величній драми і перенятих деклямаціями акторів, що повірили в їх щирість.

Доказом того є тактика головного органу обструкційників N. fr. Presse, котра зараз по зачиненю сесії ради державної стала день в день писати про потребу чешко-німецької угоди і вельми сквапливо казала собі телеграфувати, що тут або там думают над тим, як би розпочати угодні переговори. Навіть з посеред табору обструкційників виходили готові проекти кодифіковані, що мали послужити основою для угодних переговорів. Тимчасом і правительство і Чехи держали ся в резерві супроти всіх тих покликів і проектів угодних, хоч засадничо не відказували охоти до згоди а навіть правительство бажало

обидві сторони наклонити до дискусії, котра би не пересуджувала ніякій постанові.

В останних днях піднято таку пробу за згодою міністра-президента гр. Баденьго, а іменно задумано покликати особистости з поза парляменту з обидвох таборів супротивних, щоби відбули в справі спірній конференцію. Передовсім звернено ся до німецьких кругів, в котрих кілька особистостей видатніших заявило свою готовість взяти участь в таких нарадах, однак поклали услівє, щоби на се згодила ся зверхність партії. Як доніс недавно півурядовий комунікат Fremdenblatt-y, розбили ся сі проби порозуміння о рішуче відпорне становище зверхности партії німецької, поки ще розпочали ся переговори. Вправді не можна було покладати великої надії на успіх таких переговорів von Volk zu Volk, а всеж таки, хочби они не довели до порозуміння спірних сторін, то могли би бути вихідною точкою для дальшої успішної акції уговоної. Поважні мужі політичні з обидвох таборів, котрим лежить щиро на серці добро держави і народу а не партийний інтерес, повинні були поперти сі угодні змаганя і тим заявити свої щирі інтенції до згоди.

Така стріча і дискусія противників можеб з рази не довела до порозуміння і закінчення національного спору, а всеж таки могла би причинити ся до усмирення супротивностей і злагодження пристрастей. Проводирі лібералів відкинули однакже гадку всякої згоди а навіть вступних переговорів і воліли дальше лишити ся на становищі непримиримих, хоч і органи їх так накликували до згоди і они самі на вічах говорили тільки о згоді. Таке поступованє проводирів німецької партії єсть проявою їх політичної слабости і они в удержаню викликаного ними заколоту бачать тепер квестию житя своєї партії.

Такої тактики ханають ся звичайно упадаючі сторонництва і шукають себе спасеня в найскрайніших способах. Так само діє ся тепер з ліберально-німецькою

партією. Опинивши ся наслідком нових напрямів політичних і суспільних на краю пропасти, кидає ся она з розпуки у вир національної агітації, шукаючи в ній спасеня для себе. Їй здає ся, що потрапила на певний ґрунт і кермує цілим рухом, а тимчасом в дійсности струя національної агітації уносить на розбурханих хвилях єї з собою, тимто всяка проба проясненя ситуації і спиненя сего заколоту переймає ся партию тревогою і неохотою. В тім треба також глядіти причини, що зверхність ліберально-німецької партії станула против всяких переговорів.

«Fremdenblatt» виразно звіщає, що між Німцями найшло ся багато видатних мужів, котрі радо повитали ініціативу правительства і заявили готовість взяти участь в угодних переговорах, однак рішуче veto зверхности перебило сі змаганя. Одвічальність отже за неудачу угодних змагань спадає передовсім на проводирів німецьких лібералів, котрі руководили ся лише самолюбством і фалшивою амбіцією а не добром держави і народу.

Тим способом закінчила ся перша дія чешко-німецької угоди. Правительство сповнило тут свій обовязок яко посередник двох спірних сторін, однак Німці оцінюють справу розпорядженєм язикових з зовсім хибного становища і зложили доказ, що найменше плиткого і несумлінного трактованя справи.

Ческа «Politik», не знаючи ще сего комунікату «Fremdenblatt-y», подала таку вість з Відня: «З кінцем серпня зберуть ся найвидатніші представителі сторонництва парляментарних у Відни, щоби для уздоровлення політичних і парляментарних відносин утворити підставу, на котрій можна би дальше розвивати пляни будуччини. Рада державна мала би зібрати ся в другій половині вересня або з початком жовтня, передовсім для вибору делегацій. Від тактики лівіці залежати буде, як довго потриває сесія. Наколи Німці вести муть дальше обструкцію, тоді точка тяжести

4

Дружба і подружє.

З чешкого
 Ярослав Врхліцького.

(Дальше)

Від сего дня, від весіля Дубского змінив Новачек цілий спосіб свого житя. Він став немилым пустинником, до чого впрочім мав від давна наклон. Навіть до своєї улюбленої каварні не ходив вже більше і перебував цілі дні виключно в своїй робітні, а вечери при писаню. Маловав небогато, більше думав, роздумував і компонував — але лише в мисли — що найбільше скіцував передуманє лише на те хіба, щоби відтак знищити. Став також переглядати недокінчені образи і аж перестрашив ся безліку запорошених, засмарованих полотен, що лежали у всіх кутах робітні, та грозили єму мов гріхи на страшнім суді. Він оглядав, чистив, порядкував: лише не много видержало єго саркастичний суд. Відкинені і засуджені образи і скіци накопичили ся до висоти піраміди, вибрані помістились на софі. От ся робота тревала кіль-

ка днів. Новачек віддавав ся їй з горячковим запалом, не знав, як она як раз тепер добродійно впливала на него. Се був як-раз час в яким переживав Дубский свої медові місяці над озером боденським.

Від часу до часу приходив до робітні Мартан одинокий, якого терпів з всіх своїх товаришів і помагав єму при тій езекуції. Часто мусів виступати як оборонець не одной гарної ідеї, не одного оригінального помислу, не одного скіцу, які Новачек хотів віддати на знищенє. Нераз але лише досить рідко удавало ся єму щось уратувати.

По укінченю сеї роботи заглибив ся Новачек в строгі студії свого заводу і в студию загальної культури. Сидів, курячи до пізна в ніч над книжками. Весь світ нічо єго не обходив.

Раз оповідав Мартан, що розписано конкурс на професора при однім висшім заведено.

«Ти Келестине, був бишь найвідповіднійший, колиб ти хотів лише убігати ся. Кажу тобі справедливо: ти заражений скептикою — сумніваюсь, щоби зміг ти взнести ся до самостійної, творчої роботи. Однак ти був би знаменитим учителем».

«Можливе — відповів Новачек — колиб я лише не був горбатий».

Він говорив сим разом без сарказму, лише сумно — констатував по просту факт.

«Однак мусиш розважити — говорив Мартан — що твої оцадности кінчат ся вже».

«Они вже скінчили ся — відповів флегматично Новачек».

«Тому треба завчасу старати ся. Професура є для тебе дуже відповідною, мало годин а певний дохід, особливе на будуче, особливе, коли вже зовсім не малюєш».

Маляр мовчав оповитий в густу хмару диму з своєї файки.

«Чи можу — питав Мартан — не згадувати твого імени, лише так здалека поінформувати ся про се близше?»

Довга павза. Вкінци обернув ся Новачек на софі і пробормотів незрозуміло: «Роби, що хочеш, лише мені дай спокій».

Новачек говорив правду. Єго оцадности дійсно вичерпались: тим дивнішою була єго апатія. Залишив свої студії, цілі дні перебував бездільно в своїй робітні. Не знав, що Дубский повернув з послубної подорожи, не знав, що Мартан оповідав єму про прикре положенє товари-

дальшої акції мусіла би бути перенесена до соймів, а іменно до чеського сойму, де про політичну будуччину рішено би з Німцями або без Німців. Правительство має певний намір замкнути в осені найновішу добу політичної і парламентарної історії австрійської. Не треба забувати, що слідує рік, на котрий припадає ювілей правління цісарського, повинен бути для Австрії роком мира.

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*

(Дальше.)

Пенсії соціально-демократичних проводирів.

Соціалдемократи представляють справу так, начеб роботодавці без труду збирали зарібки і доходи, щоби відтак їх прогайнувати. Щоби троха обмежити сі приходи роботодавців, позакладали соціалдемократи численні підприємства конкуренційні, як друкарні (призначені в першій лінії для агітації), пекарні, трафіки, консумові спілки і т. д. Але як раз сі підприємства ще гірше визискують робітників, бо робітники мусять брати товар в тих підприємствах і платити добрі гроші, а дістають товар гірший, як би мали від купця гуртовного. Багато таких підприємств соціальнодемократичних держить ся лише доплатою з фонду соціальнодемократичного а багато з них мимо того збанкрутовало. Тим способом робітники не тільки мусіли дати гроші на засноване тих підприємств, ще й стратили сі гроші через упадок тих підприємств, котрі полишили ще й довги.

Подамо ще один доказ недорічності соціальнодемократичної будучої держави. Соціалдемократи обіцяють робітникам в сій державі будучій більшу плату, як они тепер мають. Гарно! Але на що їм придасть ся та більша плата, коли соціалісти не можуть мати приватного майна! Длячого сей робітник має бути пильніший, дбальший, має силкувати ся більше заробити, коли він не може мати більше, як его ліньвий і недбалый сусід?

А тим часом деякі проводирі соціалістичяк н. пр. Зінгер збрали собі гарний маєток і старають ся ще его помножити. Ми не дорікаємо сим Зінгерови, але питаємо, чи не схотів би він сего приватного маєтку відступити і пожертвувати комуністичній державі? А коли Зінгер відповість >так<, то ми питаємо, длячого тепер вже сего не зробить, щоби дати пільгу тим бідним робітникам, що собі відуст відіймають і складають на спільні потреби соціальної демокрації. Для него булоб се легко, таж він яко президент або міністер будучої держави соціалістичної не повинен більше для себе вимагати, як звичайний робітник. Якжеж доробив ся сей Зінгер такого маєтку? Его приятелі і товариші хвалять ся тим, що він є мільонером!

*) Див. ч. 143.

ша — здивував ся отже, коли раз по полудни, як Мартан случайно був у него увійшов знааний агент до его робітні і спитав про два его образи.

Новачек глянув здивуваний на агента, по-сунув рукою по чолі і відповів зовсім спокійно: >Мені здасть ся, що я їх вже не маю<. При тим вказав рукою на печ, де недавно попалив весь свій артистичний сьмітник.

>Мені здасть ся, що ти милиш ся; як-раз ті образи ми відложили на бік<. Сказав Мартан і пішов до кута, де лежали вибрані образи — от се они оба >Мелюзіна в купели< і >Пісня похоронна<.

>Гарні продукти — проворчав Новачек і глянув на агента.

>Ви хочете се купити?

>Маю на се порученє. Оден Англичанин, що прибув ту, був вчєра на виставі образів і переглядав каталог послідної вистави. З сего вибрав він ті образи і поручив мені їх закупити. Маю їх відставити до готелю >Під чорним конем< — прошу о означене ціни<.

Мартан підійшов до маляря, хотів єму порадити — але сей відвернув ся гнівно і сказав:

Але звідки взяв ся сей мільон? Се заробили бідні кравчихи плаців, котрих він з своїм жидівским спільником Розенталем чисто жидівским способом визискував! Відома загально річ, що Зінгер дуже лихо платив своїм кравчихам, а коли після соціалістичної науки лиха плата за роботи є обманом, то Зінгер доробив ся обманом маєтку. Соціалдемократи боронять Зінгера, що він сему не винен, що визискував Розенталь. Чиж о тим не знав Зінгер, як поступає его спільник? Отак поступають сі, що ведуть борбу з капіталізмом, що правлять о крадежи народного майна. Се дуже гарно звучить на вічах і в парламентарних промовах, але в дійсности ті завзяті противники капіталізму виглядають инакше.

Сеж відома також річ, що померший соціал-демократ Енгельс лишив пів мільона марок маєтку. З нагоди святкованя торжества Ляссала виступали між иньшими яко речники против >грубого майна< перед пролетариями товариші Ауер, Штадгаген і Кесслер, всі три дуже заможні. >Прокуратор< партії соціалістичної Ауер має 6—7000 марок доходу (пролетарі, як відомо, не мають таких доходів); Штадгаген, теперішній редактор соціалістичного дневника >Vorwärts< має в Берліні мешкане, котре кожний пролетар мусить назвати королівским. Будівничий Кесслер заробив собі своїми бесідами також немало гроша. Отсе гарні пролетарі! До того ще треба додати иньших. Лібкнехт має 7200 марок сталої пенсії а 3000 побічного доходу (з французских газет), др. Аронс не міняв би ся за три або чотири міністерські пенсії, а друкар Діц в Штутгарті (посол гамбургский) не міняв би ся з державним канцлером; Бебель мимо дорогого мешканя і великих видатків є дуже заможним властителем більшої посеїлости; товариш Фольмар має величаву вілю, а анархістичний др. Венедикт Фрідлендер має гарну палату на Regentenstrasse в Берліні; товариш др. Шеплянк має 5000 марок сталої плати; складач Фішер (посол з Берліна II части) має не меньше; крім того побирає більша часть їх партійні дисти яко послі парламенту. (Віденьский шеф др. Адлер побирає сталої плати 2800 зр. окрім побічних доходів, як недавно оповічала >Beamten-Zeitung<, Райман 1800 зр., так само і польські та рускі соціалістичні проводирі. — Ред.). Дивна лише річ, що тут не переводять рівности! На тим виявляє ся правда біблійних слів: >По їх плодах пізнавайте їх!< Тим показують проводирі соціалістичні найкраще, чого по них можна в будуччині сподівати ся.

Далі буде.

Відозва.

Від року шкільного 1896/7 отворено при ц. к. Семінарії учительській в Самборі чотирокласову школу вправ з викладовим язиком руским, котра починаючи від першої класи щорічно доповняє ся.

В р. 1896/7 отворено першу класу, до ко-

Най дають, що схотять — сеж лише скіци. Мартане, будь так добрий піди з сим паном.

Вечером приїс Мартан маляреви пятьсот золотих. Сей замкнув їх механічно до бюрка і не говорив нічо більше.

Він не знав, що все те було укартованим підступом, що Дубский був купцем, щоби устеречи его від катастрофи.

Новачек попав знов в свою давну апатию. Пятьсот золотих по пів року розійшлись — і Мартан і Дубский не знали, що дальше робити. Повторити те, що раз зробили було годі — бо ялись, що Новачек догадає ся підступу. В тій критичній хвили опорожнила ся професура при тим заведена. Дубский робив, що міг, щоби Новачка перефорсувати; він поборов всі перешкоди і єму пощастилось се перевести, що хотів.

Новачек вкинув декрет до бюрка з сею самою флегмою, як колись пятьсот золотих.

>Дивно< — говорив Мартан Дубскому, що ще не викинув вознього з декретом за двері<.

(Конець буде.)

трої вписало ся 26 учеників, з котрих 20 переходить до другої класи. Позаяк були се переважно діти убогих родичів в Самбора, тож тужейша >Шкільна Поміч< заняла ся ними щиро, по батьківски; видала на їх зимове і літне убранє, книжки, таблички і зошити 80 злр. а з приватного дару одного Добродія, урядника в Самборі, котрий однак просив о неоголошуванє свого імени, закуплено при кінци року шкільного 20 молитвословів видавництва педагогічного. Днесь аж любо глянути, коли підчас богослужєня двацять кількох мальчиків молять ся з книжочок і вже в першій році науки мають спроможність читати молитви в своїм ріднім язичі.

Душа кожного щиро мислячого чоловіка без ріжниць нації і обряду тїшитись лишенє повинна сим обявом і думаємо, що не потреба би більше накликуваня до родичів, опікунів, Вч. духовенства, та других щирих людей до посиланя своїх діточок до сеї одинокої на ціле наше Підгірє більшекласової школи рускої.

На жаль однак ріжні обставини кажуть нам відвестись до Вч. Родимців Самбора і околиці з просьбою: Записуйте в днях 29, 30 і 31 серпня свої діти до рускої школи вправ, не врте в баламучєня, радьте ся своєї совісти і розсудку, що ліпше, чи дитина Ваша зачнєсь учити в своїм ріднім язичі без поборюваня трудности в другім краєвім язичі, а розвинувши свої духові сили і научившись свого слова рідного, приступить відтак до научаня ся другого язика, чи противно?!

Вискази і толки, що ученики рускої школи вправ не будуть уміли на стілько польского язика, аби могли бути прийняті до польської гімназії в Самборі є цілком безпідставні і основно фалшиві, обдумані в ціли баламучєня легковірних і з шкільництвом не ознакомлєних людей.

По перше в школі взірцевій чотирокласовій науку веде ся строго після пляну научного для шкіл висшого типу, тож знанє учеників є таке саме, як учеників польської школи того самого рода. 2) До школи вправ приймає ся найвисше 40 учеників, але рідко коли навіть тільки, а буває пересічно 30. До школи публічної приймає ся до класи до 80 учеників. Розсудить-же, в котрій школі праця учителя користнійша, з котрої школи ученики більший хосєн віднести можуть? 3) В школі взірцевій учить учитель спосібний строго після приписів інструкції і пляну, бож кандидати, що образують ся на учительшкіл народних мають з їх науки брати взорець, як учити і поступати належить. 4) Наука польского язика починає ся в другій класі і жадає ся тих самих відомостей з того язика, як в школах о польскім язичі викладовим. З сего бачимо, що з посиланя дїтий до рускої школи хосєн великий а шкоди ніякої.

Самбірська околиця достарчає сотки рускої молодежи до шкіл народних і середних, тож повідомляємо в час всіх інтересованих і кличемо, памятайте о рускій школі вправ в Самборі і тямте, що хто про своє дбає і свого не шанує, не може пошанованя себе і своїх ідеалів від других жадати.

Вписи до I і II класи відбудуть ся в днях 29, 30 і 31 серпня.

Від Виділу філій Товариства педагогічного в Самборі 9 липня 1897.

Вісти політичні.

Заяву дра Шлезінгера обговорює чєска праса і приходить до заключєня, що годі Німцям признати національну автономію, хиба що передше згодять ся они на автономію чєскої корони і стануть щирими патріотами чєскими та схотять бути враз з Чєхами одноцілним політичним народом чєским, так як німецкі, французкі і італійскі Швайцари є одноцілним народом політичним, швайцарским. За таку ціну — пишуть >Narodni Listy< — згодять ся Чєхи доперва на національну автономію Німців. На бажанє Шлезінгера, щоби перше знести язикові розпорядженя, а потому доперва приступати до чєско-німецкої угоди, відповідає >Hlas Naroda<: Знесенє язикових розпоряджень є неможливе, понеже они через те, що увійшли в житє, знесли давнійше обовязуючі язикові рескрипти. Настав би проте заколот в урядах аж до часу законного управильненя язикової квестії. В часі коли так Чєхи як Німці подають найріжнійші

п'яни до переведення чесько-німецької угоди, в часі коли вся праса заговорила, що правитель-ство мусить взяти почин в угодних переговорах і вести їх як найскорше, коли в додатку так Німці як і Чехи виповіли голосно свій суд про ту угоду, і сподівалися, що правитель-ство буде справу приспівувати, тоді почули цілком несмачний голос півурядового органу »Fremdenblatt-y«: »Від якогось часу розширюють днів-ники вість о угодних конференціях в Чехах, а навіть подають речинець, коли вони зберуться. Не знаємо в якій цілі подібні донесення про-голошують і хочемо догадувати ся, що при-чина спочиває в бажанню, щоби теперішні від-носини в Чехах прояснили ся. Супротив тих вістий можемо на основі засягнених інформа-цій оповістити, що угодова конференція, бодай в найближшій часі, не є намірена. Правда, що підприимано різні проби в тім напрямі, щоби ін-тересовані сторони спонукати до дискусії, не пересуджуючи ніякої постанови. Послідніми днями зроблено таку пробу за згодою прези-дента міністрів гр. Баденього в иньшій формі, а іменно бажано для конференції притягнути личности з поза парламенту з обох таборів, але в німецьких кругах, до котрих найперше звер-нено ся, заявило кілька знатніших осіб, що годять ся брати участь в такій нараді, сли за-ряд сторонництва на се призволить. Однак у всіх згаданих случаях проби порозуміння розби-ли ся о рішуче відпорне становище заряду ні-мецького сторонництва.

Наведений комунікат півурядового органу в такій хвилі, коли угодова акція була конче-ною для полагоди внутрених відносин політич-них доказує, що правитель-ство не найшовши серед Німців льояльної щирости, не думає на разі впливати на яке небудь остаточне рішен-ня; дальше комунікат сей стверджує, що перегов-ори угодні розбили ся, заким їх розпочато і то наслідком опору німецьких сторонниць. З сего виходило би, що не буде ані парламентарних ані позапарламентарних конференцій. Мимо се-го комунікату доносить однак »Politik«, що з кінцем серпня с. р. з'їдуть ся провідники сто-ронниць парламентарних до Відня, щоби при-задумати ся над витворенем якої основи до по-лагодження теперішних відносин політичних і парламентарних. Рада державна мала би бути скликана в другій половині вересня або з по-чатком жовтня. Як довго буде радити парла-мент, буде зависіти від тактики лівниці. В разі обструкції точка тяжести політичних справ пе-ренесе ся на сойми а головню на чеський, де має порішити ся о будучности політичній з Нім-цями або без них.

Посадник Праги др. Подліпний скликав іме-нем праскої ради громадської на день 18 с. м. представителів всіх більших міст і повітів че-ських на маніфестаційний конгрес, на котрім має обговорити ся справа чеського языка в краях »чеської корони«.

Цісар Вільгельм приїде до Петербурга на 7 липня старого стилю і забавить там через три дні.

З Царгороду доносять, що турецьке прави-тель-ство розділює оружжя межі населене Тріпо-лієу в Африці, а губернатор краю оголосив ві-дозву звиваючу населене, щоби вправляло ся в роботі з оружжям, під проводом турецьких офі-церів.

На Креті появилася тифусова епідемія. Ста-ціоновані німецькі вояки в Каней переселяють ся на инше місце, а фльота італійська опускає при-стань Суда. Від кількох днів ходить по Царго-роді поголоска, що Турки хотять зробити якісь неприязні маніфестації против амбасадорів в цілі задемонстрована против некористних услі-вій покоєвих.

Новинки.

— Кр. Рада шкільна буков. відкинула про-ект утворення в Чернівцях народної школи з руским язиком викладовим.

Маємо нове легковажене навіть найуміркованій-ших бажань руского народу! Нераз ми вже чу-ли, що справедливі бажання Русинів будуть узв'яздані. Чиж може бути що справедливій-шого, як засноване одноі школи народної в сто-лиці Буковини, з руским язиком. Красні вигля-ди на помиренє народів!

— Рух поїздів межі Туркою а Коломиєю вже на ново привернений.

— В інтернаті семінарії учит. в Сокалі найде в році шк. 1897/8 приміщенє 40 питомців, з тих половина безплатно, половина за місячною до-платою від 2 до 5 зр. Питомці одержать в ін-тернаті помешканє, ціле удержанє, підручники шкільні, на скілько вистарчить запас і старан-ний нагляд. Поданя о принятє належить вноси-ти на руки дирекції семінарії учительської в Сокалі найпізнійше до 15-го серпня сего року і долучити до них: 1) метрику хресту; 2) послідне сьвідощтво шкільне з добрим поступом; 3) в ра-зі перерви в науці шкільній сьвідощтво мораль-ности за тойже час; 4) сьвідощтво убожества. В разі принятя до інтернату має кождей пито-мець заосмотрити ся в потрібну постіль, біле і од-ежу; крім того ті, що вступають по раз перший до інтернату мають зложити одноразово 5 зр. на прибори шкільні.

— Похорон Крайчого, котрого трупа знайдено під льокомотивою відбув ся при кількатисячнім здвизі народа в Станиславові. Кошти похорону взяли на себе машиністи.

— На »Шкільну Поміч« в Самборі зволени зложити річні вкладки по 50 кр.: Вп. о. Гмитрик професор релігії, о Ріпедкий катихит, п. Лапке-вич проф. гімназії в Самборі, п. Павлиць Й. з Рогатина, 5 зр. зложив п. Кульчицкий Йосиф, секретар ц. к. суду в Самборі, а 2 зр. о. Пого-рецький, парох з Білини.

— Затонув парохід »Райнбек« дня 30 червня с. р. недалеко Константинополя. Того то дня мав виїхати »Райнбек«, що належить до німець-кої східної лінії, з Константинополя на море Мармара з товаром. Задля сильної місцевої струї мусів зробити значний лук, щоби окру-жити стоячу на котвиці німецьку лодь ратунко-ву »Бертільде«. Але просторонь, по котрій мав наступити скрут, була за мала; заким ся огля-нули, ударив »Райнбек« боком о перед »Бер-тільде« і майже розсипав ся на двоє. Намагав се виплинути на плитшу воду, але по кількох мінутах пішов в море зараз таки при російськ-ім стаційнім кораблі »Донець«. Чужі стаційні і торговельні кораблі та турецький военний кора-бель »Утарет« спустили зараз цілий ріє ратун-кових лодий, однакж страшний вир, виклика-ний затоненєм »Райнбека« не позволив легким човнам наблизити ся до зрадливої челности. Лише з австрійського стаційного корабля »Гум-відважила ся одна лодка добути ся аж на мі-сце катастрофи, але філії перевернули єї і по-жерли з єї хороброї залози двоє людей. За те иньшій лодці тогож корабля »Гум« повело ся виратувати двоє моряків »Райнбека«, а лодки турецького »Утарета« виратували двоє иньших моряків, другого капітана, третого офіцера і па-ляча, та досить вже далеко винесеного філями живого це головного капітана Левеґо. Взагалі виратувано сімх людей з залози »Райнбека«, а чотирнаїцятьох погребали філії.

— Самоубийства в Парижі вмагають ся від якогось часу в страшний спосіб. Хороблива ся манія досягла верху в почвірнім самоубийстві, через котре чотири молоді жєнщини утратили житє. Нещасливі сповнили самоубийство через зачадженє. Ото назвица жертв: Маршаль, 24-літ-на швачка і 19-літна єї сестра Луція Ровінель, котра zatrudняла у себе 30 робітниць, а котрої чоловік є в домі божевільних. Дальше не жи-юч з чоловіком Сесналь, мати трєх діттих, а вкві-ци 28-літна Емілія Шіо. Обставина, що всі ті жєнщини, опущені через своїх чоловіків, чули ся осамотненими, спонукала їх шукати спільної смерти. Нещасливі жертви манії зівставили листи до свояків, а на столі картку, підписану всіми чотирма, з такими словами: Умираємо з власної волі і без жалю.

— Поліція модисткою. Для петербурських ама-торів поліція визначено до виврає поле марсове котре є доволі просторе, тож і буйні вітри ма-ють куди також попсєувати ся. Гуляючі не ду-же бувають дискретні і лучало ся нераз, що та або ся аматорка коня аж палєніти мусіла за то, що з єї сукнею починав збиточний вітер. Сьвід-ками подібних сцен бували діти одного з вели-ких князів, що вправляли ся на тім полі також в коловій їзді, і з фіглів вітру дуже сьміяли ся. Почула той сьміх петербурьска поліція, а що она взагалі людської веселости не зносить, звернула ся до біциклісток і наказала їм тепер появляти ся на біциглях або в жакеті і шараварах, або в ан-

гліській зреформованій тоалеті, т. є в одязі, що є разом сукнею і інєспрїмеблями.

— Англійска порадиість. Єдину в своїм роді пересилку виєспєдишовавуряд почтовий в Бермін-гем. Місцевий робітник фабричний повертає із замської прогульки разом трілітнім синком. Пора вже до фабрики, отже просто з двірця му-сить спішити до роботи, але що тут зробити з дїтваком, хто єго відведе до матери? Іде до найближшого уряду почтового і єспєдиовє дити-ну яко пересилку. По малім ваганю приймає єспєдитор той оригінальний »пакєт«, батько оплачує порто 30 кр., малому вішають квіт на шпю і за годину дитина є на колїнах у матери.

— Новий панцир. Земляки славного винаходчи-Едисона винайшли новий панцир, що єго кулі не можуть пробити. Публичні проби чинєно з ним в Королевці в театрі Людвиги. Стрїляли до него з військового карабіну, але не можна було абсолютно нічого єму зробити. А додати треба, що куля того самого карабіну передїра-вила на скрізь дубовий пенє, грубий на один метр. Зразу острїлювано сам лише панцир, а щоби був слїд, що куля єго досягнула, мусіли наклеїти на него папір. Кулі дїравили папір, але на панцири не лишили слїдів. Наступила проба досить дика, зваживши, що приглядала ся їй численна публіка. Франц Вєстерн, котрий перед тим стрїляв до панциря, прикрїпив тепер карабін з відведеним курком на вилах, присунув єго отвором цївки до панциря, і стрїлив з цїсто-лєту в язичок карабіна. Карабін вистрїлив, куля зарила ся трохи в панцир, але чоловік за ним ані навіть не рушив ся. Не досить на тім, бо крім сего перековали ся офіцери, що сила роз-гону кулі в самім парцири гине. Завішено пан-цир перед зеркалом і стрїляно до него. Куля за-стрїляла в панцир, але зеркало, перед котрим легко висів, лишило ся ціле.

— Нове средство на умислові хороби. Італій-ський лікар др. Санкірічі зробив відкритє, котре, если досьвіди єго ствердять, викликати може еволюцію в способі ліченя деяких умислових слабости. Ходить ту о вєтрикуване сїльного розчину під шкіру осіб хорих умислово. Але коли італійський лікар робив свої досьвіди лише на звірятах, то англійський лікар др. Кінс висну-вав з єго досьвідів заклочєнє, що то вєтрику-ване повинно лічити ті форми умислових сла-бости, що повстають через інтокрикацію. В однім случаяу ужив єей лікар англійської кварта сїльно-го розчину по уєтерилїзованю і доведеню до температури крови і вєтрикував єей розчин хор-ій умислово що рано і що вечір доси, доки не спотребував 15 кварт. Стан хорій серед того лі-ченя поліпшав ся поступєнно. Пациєнтка 42-літна, незамужна, була хорою на релігійну ме-лянхолїю, не хотїла приймати поживи і обявля-ла вже самоубийчі наміри.

— Другим містом на сьвітї буде від 1-го сїч-ня 1898 Нью-Йорк, бо по Лондонї буде числити найбільше мешканців. В тім часі доконає ся по-лучєнє Нью-Йорку з підміскими містами числя-чими по стокількадесятє тисячів мешканців. То-ді то буде числити Нью-Йорк 3,200.000 людей. Тепер числить се місто 1.100 костелів, 264 шпи-талів, 89 публичних бібліотек і 44 кладовищ. В міській службі є 13.113 осіб, в службі поліцій-ній 6.889 а в пожарній 2.167. Нове місто буде обнимати 930 кілм., з чого 2.430 гектарів зани-мають публичні добра.

— Граф Толстой а поліціянт. Граф Лев Тол-стой, як оповїдають російські газети, бачив не-давно тому на улиці в Москві поліціянта, що в дуже немилосерний спосіб провадив якогось п'яного на поліцію. Граф задержав сторожа без-печности і спитав: »Умієш ти читати?« »Умію«, — була відповідь. »А читав ти євангєліє?« »Чи-тав, пане«. »Ти мусиш знати, що ми не повинні наших ближних кривдити«. Поліціянт оглянув скромний зверхний вигляд графа і спитав з своєї сторони: »А ти умієш читати?« »Умію« — відповів граф. »І читав ти інструкцію для по-ліційної сторожі?« »Нї«. »Но, то йди і прочитай єї наперед, а відтак приходи і говори зі мною«.

— Найбільше пива в Європі не Німєччина, по-ній слїдують: Англія і Індія, Австрія, Бельгія, Франція, Росія, Швеція і Норвегія, Данія, Швай-цария, Нїдерланди, Румунія, Іспанія, Італія, Гре-ція, Булгария і Сербія. Показує ся, що північні народи Європи люблять і щоть більше шва, нїж полудневі народи, котрі затє вина собі не жа-луют. Що до Галичини, то в Передитавії за-нимає она під взглядом продукції пива п'яте місце, а іменно від 1889 до 1896 р. вироблено у нас 8,557.918 гектолітрів того напитку, а за-плачено податку в тім самім часі суму 31,204.062 корон.

Веснянки

прищики, утробяні плями вигубляє успішно в дуже короткім часі, від давна випробований

Crème Iris

161 6-? Д-ра Whytt'a

Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр.

Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в антиці

Жигм. Ружера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Розклад їзди поїздів залізничних

обов'язуючий від 1. липня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині			приходить о годині	
	7:30	з Іцкан	6:00	до Підволочиск з головн. двірця	
	7:50	Янова	6:10	Іцкан	
	7:52	Тернополя на Підзамче	6:15	Підволочиск з Підзамча	
	8:05	Лавочного	8:40	Іцкан	6:45
	8:15	Тернополя на головний дворець		Кракова	
	8:25	Сокаля	8:55	Скольного (до Гребенова від $10/7 - 21/8$)	8:55
	9:10	Кракова	9:20	Сокаля	9:20
	10:35	Ярослава	9:40	Янова	9:40
	1:15	Янова	10:05	Підволочиск з головного двірця	10:05
1:30	—	Кракова	10:27	Підволочиск з Підзамча	10:27
	1:40	Скольного (Гребенів від $10/7$ до $21/8$)	10:45	Іцкан	10:45
1:50	—	Черновець	1:04	Янова (лиш в неділі і свята)	1:04
2:15	—	Підволочиск на Підзамче	1:55	Підволочиск з головного двірця	1:55
2:30	—	Сокаля	2:08	З Підзамча	2:08
	5:25	Підволочиск на головний дворець	2:31	Брухович що неділі і свята до дальшого зарядження	2:31
	5:35	Кракова	2:40	Черновець	2:40
	5:45	Іцкан	2:50	Кракова	2:50
	Ніч			Янова	
5:10	3:04	з Підволочиск на Підзамче	3:00	Скольного (від $1/5$ до $30/9$ з Стрия)	3:00
	3:30	голови́ний дворець	3:05	Ярослава	3:05
	6:00	Кракова	4:40	Зимної води що день до дальшого зарядження	4:40
	6:55	Підволочиск на головний дворець	3:40	Брухович	3:40
	8:00	Кракова	Ніч		
	8:00	Янова тільки в неділі і свята що день а від $15/6$ до $31/8$ в будні дні	4:40	до Кракова	4:40
	8:15	Брухович тільки від $20/8$ аж до дальшого зарядження	5:20	Лавочного	5:20
8:45	8:45	Кракова	6:24	Янова лиш в будні дні	6:24
	8:49	Брухович тільки від $1/7$ до $25/8$	6:45	Кракова	6:45
	9:01	Янова (від $15/6$ дня $31/8$ в неділі і свята)	7:05	Сокаля	7:05
	9:10	Іцкан, Бергомету з виїмком понеділка	7:25	Тернополя з головного двірця	7:25
	9:30	Кракова	7:30	Лавочного	7:30
	9:43	Підволочиск на Підзамче	7:47	Тернополя з Підзамча	7:47
	9:50	Іцкан	8:50	Янова в неділі і свята	8:50
10:00	10:20	Підволочиск на головний дворець	10:30	Іцкан	10:30
		Скольного (лиш від $1/5$ до $30/9$) Стрия, Хирова	11:00	Кракова	11:00
	12:10	Лавочного	11:37	Підволочиск з головного двірця	11:37
				з Підзамча	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Книгарня

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, ул. Академічна ч. 8.

продає сліду́чі книжки:

Кори. Устиянович. М. О. Раевский і російський панславизм	—80 зр.
Залуквич. Кістяки Гольбайна ч. 2.	—15 „
„Зеркало“ з року 1890 1891 і 1892 по	2:00 „
Бібліотека Батьківщини ч. II.	—20 „
Север. Задія святаї землі	—50 „
Вас. Чайченко. Твори ч. I. 80 кр., ч. II. 60 кр., ч. III.	—80 „
„ Книга казок поезії часть II.	—60 „
„ Під хмарним небом, поезії ч. I.	1:00 „
„ Хома Макогін, убогий наймит	—15 „
„ Робінзон	—20 „
„ Олесь, Комар, Дума про княгиню, Грицько, Що страшніше, по	—5 „
„ Книга байок	—50 „
К. Т. Подоленко. За громаду, Хроніка	—20 „
Записки товариства імени Шевченка ч. I.—IX. по	1:00 „
О. Кенан. Сибір ч. I. і II.	1:20 „
Г. Данилевский. Збігні в Новоросії	1:00 „
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4:50 зр. без перес., з перес.	5:00 „
„ Кобзар III. том, проза	2:00 „
„ Кобзар для дітей	—20 „
„ Поезії ч. I. і II. по	—35 „
Мапа етнографічна України Русь	—20 „
Книга пісень Генрика Гейне, Лесі Українки Стависького	—80 „
Лесь Українка. На крилах пісень	—60 „
М. Лисенко. Коза дерева, дитяча оперета	—80 „
„ Різдвяна ніч, опера	—80 „
Твори Трофима Зіньківського ч. I. і II. по	1:00 „
Еміль Золя. Мрія, повість	1:00 „
Ерман Шатрія. Пані Тереса, повість	—80 „
Вол. Короленко. Сліпий музикант, повість	—60 „
О. Я. Ковиський. Оповідання	—30 „
„ Грішники	—20 „
„ Т. Шевченко, вік парубочий	—20 „
„ Байки	—20 „
„ до арешту	—20 „
Юрій Еберс. Homo sum, повість	1:20 „
„ Стефан Лавреттій	2:70 „
Евген. Гребінка. Чайковский, повість	—70 „
„ Байки	—10 „
Ганна Кері. Замок Делі, повість	2:50 „
Всеволод Гаршин. Мадяри, оповіданя	—10 „
М. Родзевичівна. Дев'ять, повість	1:00 „
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	—20 „
„ З чужого поля	—20 „
„ З шівночі	—20 „
Фр. Равіта. Гетьман Мазепа	1:20 „
Вальтер Скот. Рішард львине серце, повість	1:20 „
Уманець і Спілка. Словар російсько-український часть I. і II. по	2:50 „
Петро Люті. Рибак ісландський, повість	—60 „
Іван Безсторонний. Відношеня обрядові в всхідній Галичині	—80 „
І. А. Гончаров. Обломов, повість	1:80 „
М. Загірня. Жанна д'Арк, орлеанська дівка	—10 „
„ Про Оврама жидовина і Хведора християнина	—10 „
Юрій Онет. Великий лім, повість	2:00 „
Володимир Навроцький. Твори ч. I.	1:20 „
Вільгельма Гіллєр. Власними силами, повість	1:20 „
Ігнат Ониськович. Руска бібліотека ч. III.	1:50 „
Федор Достоевський. Вина і кара, повість	4:00 „
Др. Кость Левицький. Німецько-руський словар правничий	3:50 „
„ Руска Правда, пам'ятник староруский	—50 „
Юл. Стінде. Родина Бухгольців, повість	1:40 „
Кость Федьків. Квіточка	—20 „
„ Віночок	—20 „
Гордієнко. Картагенці і Римляни	—20 „
Забавки, менажерія, гостинець, звіринець, образки по	—10 „
Др. Л. Кельнер. Історія педагогії	—60 „
Др. Евг. Олесьницький. Право пропінатції	—50 „
Шевченко в 26 році життя, фотографія	—50 „
Г. Раймунд. Міцанске племя	1:20 „
Адам. Гропі а праця	3:20 „
Карль Дікенс. Новорічні дзвони	—60 „
„ Олівер Твіст	1:20 „
Мовр. Токай. Новий дідич	1:50 „
Бальзак. Батько Горіо	2:00 „
Альф. Додє. Фромонт молодший і Ріслєр старший	1:40 „
„ Набоб	2:70 „
Мих. Вербицький. Завіщаня Т. Шевченка, ноти	—50 „

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарекі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контраасекраційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвишї суми.

Полїси „Дністра“ приймає Банк краввій при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услїва і видає полїси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришенє зарєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опроцентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях де „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся. (52—?)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупї:

Світло церковне

впрест з фабрики Іа по 70 зр., На по 64 зр. за 100 кїл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зї складів висилає: КАВУ по 5 кїл. послїлках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кїл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншї товари по умїрених цїнах. 55—?

Марцелій Гонсьоровский

тапцер і декоратор

у Львові, улица Личаківска ч. 22.

приймає всякі замовленя на роботи входячі в обяг тапцерства і декоратції як: оббиванє меблів, урядженє покоїв, виклеюванє покоїв тапетами а заразом завїшуванє фіранок виконує з комфортом і т. д.

Всякі порученя виготовлює по доступних цїнах і в найкоротшїм часї.

157 5—10

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ

у Львові, улица Рїзницка ч. 13.

Виконує всілякі роботи столярскї а іменно: меблі, порталї, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи приймає по умїркованих цїнах.

З поважанєм

М. ВАСИЛИЦЯ.

155 8—10

1000

туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, улица Галицка число 12.

Замавляючим 5.000 туток разом опакованє і відсилка franco.

Т. А. КАЛІЧЕК.

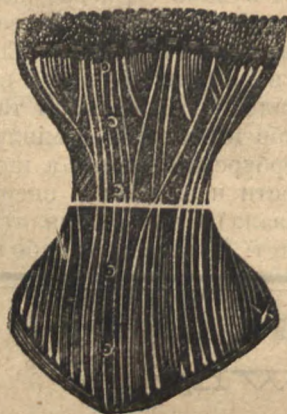
Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжїйших журналів.

Ново отворена робітня
Горсетів, Рукавичок і Бандажів

С. Гальянтовского

у Львові, площа Бернадїньска, число 3.

виконує на замовленя:

Руптурові бандажи, паси на живїт, ортопедичні горсети і звичайні, кулі, щудла, машини на ноги, суспенсорія, рукавички „glasse“, дуньскі і козлові. Оправляє: подушки, шапки, шельки, екрани, диваники, тасьми до дзвінків і т. д. в як найкоротшїм часї по найнишних цїнах. 158 4—10